

Schoolondersteuningsprofiel

Oranje Nassau College - Parkdreef

Vooraf

Op 1 augustus 2014 is het Passend Onderwijs ingevoerd. Het Oranje Nassau College - Parkdreef maakt deel uit van het Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zoetermeer (Regsam). De scholen binnen het Regsam hebben gezamenlijke afspraken gemaakt over het onderwijsondersteuningsaanbod van de scholen. Deze afspraken moeten ertoe leiden dat er voor elke leerling een passende school is, die de noodzakelijke onderwijsondersteuning kan bieden indien dat nodig is. Bij die onderwijsondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis-, breedte- en diepteondersteuning.

De **basisondersteuning** is op alle scholen die hetzelfde onderwijsaanbod hebben gelijk, maar niet identiek. De gezamenlijke scholen hebben vastgesteld wát tot de basisondersteuning behoort, maar elke school geeft dat vorm op de manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de school. De basisondersteuning wordt bekostigd uit de reguliere basisbekostiging van de scholen.

De inzet van **breedte-ondersteuning** kan per school verschillen. Het gaat dan om leerlingen die, ondanks de inzet van de basisondersteuning, extra ondersteuning nodig hebben. Ook over de inzet van breedte-ondersteuning hebben de scholen afspraken gemaakt. Basis van de afspraken is dat een leerling die extra onderwijsondersteuning nodig heeft, deze behoort te krijgen. Breedte-ondersteuning wordt bekostigd uit de reguliere basisbekostiging van de scholen aangevuld met een eventuele bijdrage van het Regsam uit het Regionale Zorgbudget.

Voor leerlingen die binnen onze of een andere reguliere school voor voortgezet onderwijs (tijdelijk) niet de juiste ondersteuning geboden kan worden, wordt via het Regsam een toelaatbaarheidsverklaring voor **diepte-ondersteuning** afgegeven. Diepte-ondersteuning kan een tijdelijke plaatsing zijn in een voorziening van het Regsam (bijvoorbeeld de Time Out) of binnen een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Vanaf 1 augustus 2015 geldt het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen door het Regsam ook voor leerlingen die in aanmerking komen voor Leerweg Ondersteunend Onderwijs (LWOO) en Praktijkonderwijs (PrO).

De wijze waarop het ONC-Parkdreef de basis- en breedte-ondersteuning invult, staat beschreven in dit schoolondersteuningsprofiel.

Inhoudsopgave	Pagina
Visie op onderwijsondersteuning	3
Intake, aanname en plaatsing van leerlingen	3
Grenzen aan de ondersteuning	4
Mentoren	4
Verzuim	5
Contact met ouders	5
Signalering	5
Zorg- en Adviesteam (ZAT)	5
Leerlingvolgsysteem (LVS)	5
Overdracht	6
Onderwijsondersteuning	6
Pedagogisch-didactisch klimaat, veiligheid en gezondheid	7
Sociaal-emotionele ontwikkeling	9
Kwaliteitsondersteuning	9

Visie op onderwijsondersteuning

Binnen het ONC-Parkdreef bestaat een breed gedragen visie op onderwijsondersteuning zoals beschreven in ons schoolplan:

Het ONC-Parkdreef biedt een brede basiszorg. Uitgangspunt is dat alle kinderen en jongeren zorg en aandacht nodig hebben en dat onderwijs en onderwijszorg onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

De basisondersteuning op het ONC-Parkdreef betreft alle pedagogische en didactische maatregelen waarmee de school de leerlingen ondersteunt en heeft als doel de leerprestaties van de leerlingen te verbeteren. De mentor speelt een belangrijke rol in de begeleiding van individuele leerlingen en van de leerlingengroep. De inhoudelijke rol van de docenten is gekoppeld aan het vakgebied. De docenten besteden zoveel mogelijk binnen de reguliere lessen aandacht aan de individuele leerbehoeften van leerlingen. Daarnaast is er breedte-ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Deze ondersteuning wordt op maat ingericht. Leidraad voor de zorg is de zorgroute zoals deze is afgesproken in het Samenwerkingsverband van Zoetermeer.

Het SOP wordt jaarlijks geactualiseerd en is toegankelijk voor ouders en leerlingen. Als een leerling breedte- of diepte-ondersteuning nodig heeft, worden de ouders actief betrokken bij de opstelling en de evaluatie van het ontwikkelingsperspectief en het eventuele uitstrooprofiel van de leerling. Datzelfde geldt voor alle andere bij de begeleiding van de leerling betrokken personen en instellingen.

Intake, aanname en plaatsing van leerlingen

Het ONC-Parkdreef is een school voor mavo-havo-vwo. Om tot onze school toegelaten te worden dient de basisschool minimaal vmbo-tl/mavo te adviseren. Daarnaast wordt gekeken naar:

- De eventuele ondersteuningsbehoefte van een aangemelde leerling zoals deze blijkt uit informatie uit het onderwijskundig rapport, de warme overdracht van de basisschool of, bij zij-instroom, de vorige school voor voortgezet onderwijs.
- Aanvullende informatie van de ouder(s) en eventuele andere bij de leerling betrokken (hulpverlenende) instanties.

Voor toelating van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt gekeken naar:

- Cognitieve capaciteiten; de leerling heeft minimaal een mavo/vmbo-tl advies gekregen, bij beperkte cognitieve capaciteiten is een goede werkhouding vereist.
- De taalvaardigheden; bij voorkeur minimaal 1F-niveau en eventueel gesprek remedial teacher.
- De rekenvaardigheden; bij voorkeur minimaal 1F-niveau en eventueel gesprek remedial teacher.
- Studievaardigheden en werkhouding; leerlingen dienen in het bezit te zijn van de deze vaardigheden en bereid dit verder te ontwikkelen met ondersteuning van mentor en docenten.
- Sociaal-emotioneel functioneren; leerlingen die op sociaal-emotioneel vlak ondersteuning nodig hebben worden aangenomen nadat door de school is onderzocht op welke wijze en binnen de mogelijkheden van de school voldaan kan worden aan de ondersteuningsvraag. Bij plaatsing dienen ouders akkoord te gaan met het plan van aanpak.
- Fysieke beperkingen; leerlingen moeten mobiel zijn en in staat zijn om zonder hulp van anderen zelfstandig te werken. Indien noodzakelijk voeren wij voor het besluit een leerling te plaatsen een persoonlijk gesprek met de ouder(s), leerling, teamleider en eventueel de zorgcoördinator. Ook kunnen eventuele testen worden afgenomen.

Voordat een leerling wordt ingeschreven, wordt het complete dossier besproken door de afdelingsleider/leerjaarcoördinator en toegevoegd deskundige en wordt, indien nodig, een ontwikkelingsperspectief opgesteld waarin beschreven wordt welke breedte-ondersteuning de leerling zal krijgen. Dit ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld door de leerjaarcoördinator/zorgcoördinator en eventueel toegevoegd deskundige. Het ontwikkelingsperspectief wordt door de zorgcoördinator en de mentor met de ouders en de leerling besproken. Bij een zorgarrangement maakt de persoonlijk begeleider een OPP en bespreekt dit met de ouders/leerling. Binnen de school wordt het bekend gemaakt aan het personeel.

Het samenstellen van de klassen doen wij op basis van de intakegegevens van de leerlingen waarbij rekening wordt gehouden met de volgende punten:

- Niveau en wens van de leerling.
- Pedagogische factoren.
- Organisatorische factoren.

Voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben wordt een ontwikkelingsperspectief beschreven.

Grenzen aan de ondersteuning

Helaas zijn er grenzen aan de ondersteuning die het ONC-Parkdreef kan bieden. In die gevallen wordt eerst gekeken of de leerling met een speciaal programma of meer gespecialiseerde ondersteuning toch het onderwijs op onze school kan blijven vervolgen. In die gevallen wordt in overleg met het samenwerkingsverband een onderwijs ondersteuningsarrangement opgesteld. Als sprake is van problemen op sociaal-emotionele of psychiatrische problematiek waarbij inzet van (jeugd-)hulpverlening noodzakelijk is, wordt in samenspraak met de (externe) hulpverleners, leerling en ouders en andere betrokkenen een gezamenlijk plan gemaakt om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. Leerlingen die zeer gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben, kunnen wij geen passende onderwijsplaats bieden. Deze leerlingen worden door ons doorverwezen naar één van de scholen in of buiten ons samenwerkingsverband, die de expertise heeft om aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen.

Als een leerling niet geplaatst kan worden binnen onze school:

- Stellen wij de ouder(s)/verzorger(s) mondeling en schriftelijk op de hoogte van de redenen die tot de afwijzing hebben geleid.
- Wordt een alternatief onderwijsarrangement aangeboden.
- Wordt gewezen op de mogelijkheid beroep aan te tekenen op het besluit de leerling niet te plaatsen. De school kent hiervoor een klachtenregeling en is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie.
- Wordt het samenwerkingsverband op de hoogte gesteld van het niet plaatsen van een leerling en indien noodzakelijk wordt gebruik gemaakt van de expertise van het ICOZ.

Zie bijlage: 'Stappenplan aanname leerlingen ONC'.

Mentoren

Mentoren vormen de spil in de begeleiding van leerlingen. De taakomschrijving van mentoren is beschreven in het schoolplan van de school.

De mentor:

- Is het eerste aanspreekpunt in de ondersteuning van leerlingen uit zijn mentorklas.
- Is aan het begin van het schooljaar op de hoogte van de instroomgegevens van de mentorleerlingen.
- Verzorgt een of meerdere mentorlessen in de week.
- Voert geregeld individuele gesprekken met leerlingen en, indien nodig, met de ouder(s)/verzorger(s).

- Draagt zorg voor de overdracht van het dossier van de leerling aan de mentor van het volgende schooljaar.
- Bespreekt het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen met het docententeam tijdens de leerlingbesprekingen.

De mentoren worden aangestuurd en begeleid door de leerjaar coördinatoren en afdelingsleider.

Verzuim

Alle medewerkers registreren verzuim van leerlingen. Bij ongeoorloofd verzuim vindt terugkoppeling aan de ouders plaats. Bij frequent verzuim neemt de verzuim coördinator, op basis van een analyse van het verzuim, acties richting leerling, ouders, leerplicht, schoolarts en eventuele andere bij de leerling betrokken personen.

Contact met ouders

Met de ouders wordt contact gehouden door:

- Gesprekken naar aanleiding van het rapport en de leerling besprekingen. Er zijn 2 spreekavonden waarbij door de mentor het rapport wordt uitgereikt. Het contact met de mentor kan gedurende het schooljaar onderhouden worden via de telefoon of via de mail.
- De informatieavond aan het begin van het schooljaar en 2 ouderavonden waarbij de ouders in gesprek kunnen gaan met een aantal docenten n.a.v. de uitgereikte rapporten.
- Voortgangsgesprekken (op verzoek van de school en/of de ouders) met één van de docenten of de mentor.

Algemene informatie over de school wordt bijvoorbeeld verstrekt via de mail, de nieuwsbrief, en de website. Specifieke informatie over de voortgang van hun eigen kind kunnen ouders verwerven door gebruik te maken van Magister (cijfers, huiswerk, verzuim).

Signalering

Van mentoren wordt verwacht dat zij vaardig zijn in het vroegtijdig signaleren en bespreekbaar maken bij leerlingen en hun ouders van ondersteuningsvragen. De school biedt hiervoor gerichte scholing aan. Indien nodig wordt overlegd met de onderwijszorgcoördinator van de leerling.

Zorg- en Adviesteam (ZAT)

De school heeft een Zorg- en Adviesteam (ZAT). De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van dit team zijn beschreven in het schoolplan. Leerlingen worden op handelingsgerichte wijze besproken en voor leerlingen met een begeleidingsbehoefte die de basisondersteuning overschrijdt, wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

Leerlingvolgsysteem (LVS)

Voor alle medewerkers binnen de school is duidelijk wie welke informatie, waar in het leerlingvolgsysteem schrijft. In dit digitale leerlingvolgsysteem zijn opgenomen:

- Relevante informatie uit het onderwijskundig rapport van de aanleverende school.
- De intakegegevens van de betreffende leerling.
- Cijfers en overige resultaten.
- Gespreksverslagen
- Verzuimgegevens
- Incidentenregistratie
- Verslagen van observatie(s).
- Test- en onderzoeksgegevens.
- Brieven, correspondentie en documenten.
- Het ontwikkelingsperspectief en eventueel uitstroomprofiel.

De gegevens uit het LVS kunnen op klassenniveau en individueel niveau worden geanalyseerd ten behoeve van leerlingenbesprekingen en ondersteuningsactiviteiten. Uiteraard wordt hierbij rekening gehouden met de privacy.

Overdracht

Het ONC-Parkdreef maakt gebruik van een digitaal overdrachtssysteem ten behoeve van een zorgvuldige overdracht van gegevens van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs. Voor de overgang van primair naar voortgezet onderwijs wordt gebruik gemaakt van het onderwijskundig rapport en het aanmeldplatform POVO. Voor de overgang naar het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) wordt gebruik gemaakt van het programma VOROC.

Via het aanmeldplatform POVO worden de basisscholen geïnformeerd over de toelaatbaarheid en plaatsbaarheid van hun leerlingen. Het ONC-Parkdreef brengt de basisscholen periodiek op de hoogte over het vervolg van de schoolloopbaan van hun leerlingen. Het is in ieder geval een wettelijke verplichting om de basisscholen in te lichten over de definitieve plaatsing van hun leerlingen in het 3e leerjaar.

Als een leerling van onze school wordt doorgeleid naar een andere school voor voortgezet onderwijs of naar een school voor voortgezet speciaal onderwijs, worden relevante gegevens opgenomen in een onderwijskundig rapport VO-VO. Een overdracht maakt deel uit van de procedure om leerlingen bij de overstap te begeleiden.

Onderwijsondersteuning

Het ONC-Parkdreef biedt leerlingen de volgende ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met:

- Ernstige lees- en spellingsproblemen.
- Dyslexie (zie dyslexieprotocol)
- Dyscalculie
- Faalangst
- Examenvrees
- Motorische problemen.
- Problemen op het gebied van de sociale vaardigheden.
- Sociaal emotionele problemen.
- Hoogbegaafdheid

Indien nodig kunnen (moeten) leerlingen gebruik maken van vak flexuren.

Voor het begeleiden van leerlingen en de coördinatie daarvan heeft het ONC-Parkdreef:

- Een onderwijszorgcoördinator.
- Remedial teachers.
- Een taalcoördinator.
- Een rekencoördinator.
- Vertrouwenspersonen (counselors).
- Decanen
- Huiswerkbegeleiders
- Een verzuimcoördinator.
- Trainers sociale vaardigheden.
- Een coördinator hoogbegaafdheid.
- Begeleiders hoogbegaafdheid.
- Een mediacoach.
- Anti-pestcoördinatoren.
- Trainers Rots & Water.
- Trainers Back to Basic.

Aan het ONC-Parkdreef zijn de volgende externe specialisten verbonden:

- Een schoolarts/schoolverpleegkundige.

- Een schoolmaatschappelijk werker.
- Een medewerker jeugd- en gezinshulp.
- De ambtenaar leerplicht. Indien nodig heeft de verzuimcoördinator een preventief gesprek met een leerling over zijn/haar ongeoorloofde absentie in het bijzijn van de leerplichtambtenaar.
- De politie in de persoon van de school- / wijkagent die aan het ONC-Parkdreef is toegewezen.

Als dat nodig is kan de ondersteuning worden ingeroepen van:

- Een orthopedagoog.
- Een predikant.
- Een tolk (gebaren/taal).

Indien nodig maakt het ONC-Parkdreef gebruik van ambulante begeleiding voor leerlingen met:

- Een visuele handicap (cluster 1).
- Taal-, gehoor- en/of spraakstoornissen (cluster 2).
- Cognitieve en/of lichamelijke problematiek (cluster 3).
- Gedrags- en of psychiatrische problematiek (cluster 4).

Als er sprake is van problematiek uit het 3^e of 4^e cluster wordt de ambulante begeleiding vorm gegeven via het samenwerkingsverband van ambulante begeleiding.

Voor leerlingen die langdurig en/of ernstig ziek zijn wordt (indien nodig) gebruik gemaakt van advies en/of ondersteuning van het HCO (Haags Centrum voor Onderwijsadvies).

Pedagogisch-didactisch klimaat, veiligheid en gezondheid

In het schoolplan is:

- Een duidelijk zichtbare en uitgewerkte beschrijving opgenomen van het pedagogisch-didactisch klimaat op onze school.
- Beschreven op welke wijze wij onderwijsondersteuning bieden en welke route gevolgd wordt om deze ondersteuning te kunnen bieden.

Het ONC-Parkdreef voert een actief veiligheidsbeleid dat voor iedereen duidelijk is. De school hanteert hiertoe regels voor veiligheid en omgangsvormen en heeft door regelmatig onderzoek inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en medewerkers. (Veiligheidsmonitor-VO, Vensters voor Verantwoording). De uitkomsten worden besproken in de leerlingenraad en bij de leerlingenpanels. Ook in de ouderpanels en personeelsbijeenkomsten worden de uitkomsten besproken. Als dat nodig is wordt er actie ondernomen. De school beschikt over een uitgewerkt schoolveiligheidsplan.

In het onderwijsprogramma biedt de school voorlichting op het gebied van alcohol, drugs, roken, verslavingsproblematiek, gezonde voeding en eetproblematiek. Ook is in het onderwijsprogramma voorlichting op het gebied van relaties en seksualiteit en het omgaan met sociale media opgenomen.

De school ondersteunt het leren van leerlingen door naast individuele begeleiding ook gebruik te maken van methode onafhankelijke toetsen (Cito-toetsen) om een eventuele achterstand of voorsprong te meten. In de tijd van de rapportvergaderingen bepaalt een docent welke extra ondersteuning een leerling nodig heeft met een gemiddelde lager dan een 6.0 voor het desbetreffende vak. Voor die leerlingen wordt door de vakdocent een bondig en concreet plan van aanpak gemaakt in de verwachting dat daardoor het gemiddelde zal stijgen. Deze plannen worden opgeslagen in het LVS.

Het ONC-Parkdreef biedt specifieke ondersteuning gericht op het verbeteren van de taalvaardigheid door:

- Extra tijd voor begrijpend lezen en rekenen in klas 1 en 2.
- Het aanbieden van specifieke ondersteuning op het gebied van technisch lezen.
- Het aanbieden van remedial teaching.

- Indien de leerling extra ondersteuning nodig heeft voor de vakken, dan kunnen/moeten zij gebruik maken van een vakflexuur.

Leerlingen met een dyslexieverklaring kunnen gebruik maken van de voorleesapplicatie Kurzweil 3000 en mogen, indien dit noodzakelijk is, gebruik maken van een laptop of computer voor het maken van toetsen en examens. Indien noodzakelijk kan een leerling met dyslexie, ADHD of ADD ook verlenging van toets- en examentijd krijgen.

Indien noodzakelijk kan een leerling met een verklaring van dyscalculie verlenging van toets- en examentijd krijgen en mogen compenserende hulpmiddelen worden gebruikt.

Het ONC-Parkdreef biedt de volgende ondersteuning gericht op het verbeteren van de taalvaardigheid van nieuwkomers:

- Een schakelklas voor 12-15-jarigen met een eigen lesprogramma wat gericht is op het doorstromen naar het regulier onderwijs (VO/MBO). In het lesprogramma wordt, naast het Nederlands, ook aandacht besteed aan inburgering, rekenvaardigheid, Engels, lichamelijke opvoeding, beeldende vormgeving en muziek.
- In de schakelklas worden leerlingen ondersteund door een NT2-docent, klassenassistenten en vrijwilligers.
- De leerlingen in de schakelklas worden ook ondersteund door het ZAT.

Voor hoogbegaafde leerlingen biedt de school:

- Begeleiding op maat. Vaak gaat het hierbij om begeleiding bij het leren-leren, het plannen en het afronden van taken.
- Extra uitdagingstrajecten voor leerlingen die meer aankunnen dan het standaardcurriculum. Dit kan o.a. zijn: extra vakken, extra projecten, versneld examen doen of buiten de school leren (universiteitstrajecten).

Hoogbegaafde leerlingen leren niet vanzelfsprekend beter dan niet-hoogbegaafde leerlingen. Voor deze leerlingen is vooral de kans op onderpresteren een groot onderwijskundig risico. Alle leerlingen uit havo/vwo 1 en vwo 1 worden aan het begin van het schooljaar gescreend op kenmerken van hoogbegaafdheid en onderpresteren. Het ONC Parkdreef is een BegaafdheidsProfielSchool met speciale aandacht voor en kennis van hoogbegaafdheid. Wij werken hierbij nauw samen met de scholen uit het primair onderwijs van de Unicoz Onderwijsgroep.

Specifieke ondersteuning gericht op het verbeteren van de studievoordigheden en de werkhouding wordt door de mentoren aangeboden in de mentorlessen. Er kan aandacht worden geschonken aan:

- Het versterken van de aandacht en concentratie.
- Het verstrekken van de motivatie.
- Het versterken van het plannen en organiseren.
- Het versterken van de zelfstandigheid.
- Het versterken van het werktempo.
- Het versterken van het samenvatten.

De mentor kan tijdens de mentorlessen met de hele klas aan de slag, maar het is ook mogelijk dat een mentor of een vakdocent een leerling individueel ondersteunt bij het plannen van het huiswerk of het samenvatten van de leerstof.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Een gezonde en evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling vinden wij belangrijk. Het ONC-Parkdreef probeert dit te bevorderen door:

- De toewijzing van een mentor aan alle leerlingen.
- Het voeren van individuele gesprekken met de leerlingen door de mentor.
- Het voeren van gesprekken met de klas door de mentor waarbij de omgangsvormen binnen de school onder de aandacht worden gebracht.
- Het aanleren en versterken van sociale vaardigheden.
- Het laten deelnemen van de leerlingen van het 1^e en het 2^e leerjaar aan de training Rots & Water. De mentoren zijn ook bij deze training aanwezig.

Kwaliteitsondersteuning

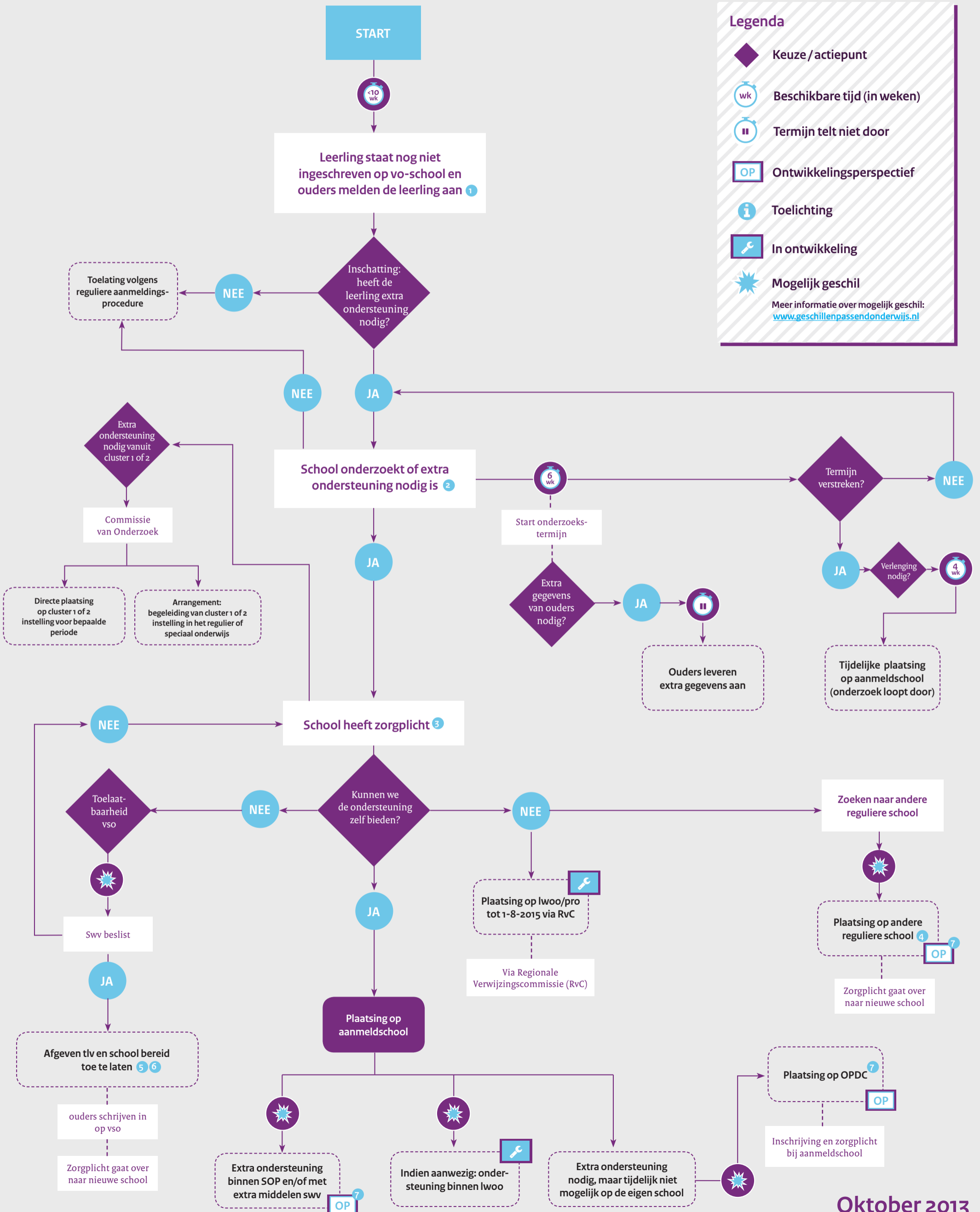
De school heeft de onderstaande protocollen en procedures uitgewerkt:

- Het aannamebeleid en de intakeprocedure PO-VO, VO-VO en VO-MBO.
- Het protocol warme overdracht PO-VO.
- Het protocol warme overdracht VO-MBO voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.
- Het verzuimprotocol.
- Het beleid voortijdig schoolverlaters.
- Het protocol voor leerlingen met ernstige lees- en spellingzwakte (dyslexie).
- Het protocol voor leerlingen met rekenproblemen (dyscalculie).
- De procedure schorsing en verwijdering.
- Het protocol verwijdering uit de les.
- Het protocol ziekteverzuim.
- De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Een veiligheidsconvenant waaronder:

- Het anti-pestprotocol.
- Het protocol afhandeling incidenten.

passend onderwijs

Teksten en toelichtingen bij stroomschema's

1 Voorwaarden aanmelding bij reguliere school

De aanmeldingsprocedure van de school is leidend. Natuurlijk kunnen ouders voor de inschrijving het schoolondersteuningsprofiel in de schoolgids raadplegen. Nadat de ouders hun kind schriftelijk hebben aangemeld, kan de zorgplicht ingaan. Hiervoor moet wel zijn voldaan aan de onderstaande voorwaarden:

- Er is plaatsruimte op de school van aanmelding (de school is niet vol).
- Ouders respecteren de grondslag van de school.
- Voor primair onderwijs: aanmelden kan vanaf de leeftijd van 3 jaar. Kinderen die jonger zijn, kunnen op een wachtlijst ('lijst van vooraanmeldingen') worden geplaatst.
- Voor voortgezet onderwijs: de leerling moet voldoen aan het Inrichtingsbesluit, dat wil zeggen dat er uitzicht moet zijn op het behalen van een diploma. Dit betekent dat een leerling met een vmbo-advies niet toelaatbaar is tot het vwo.
- Het gaat om een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Ouders moeten bij de aanmelding aangeven dat ze vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft.
- Bij aanmelding op meerdere scholen moeten ouders doorgeven bij welke school hun kind nog meer is aangemeld. Dan is het aan de scholen of het samenwerkingsverband om aan te geven hoe ze hiermee omgaan:
 - Optie a: de scholen vragen, eventueel via het samenwerkingsverband, aan de ouders welke school hun voorkeur heeft. Deze school krijgt de zorgplicht als dat nodig is.
 - Optie b: centrale aanmelding via het samenwerkingsverband. De school die ouders als eerste voorkeur opgeven, heeft de zorgplicht als dat nodig is. Als ouders bij scholen van verschillende samenwerkingsverbanden aanmelden, kan na overleg met de ouders 1 school worden aangewezen de zorgplicht krijgt als dat nodig is.

De termijn om een passende plek voor een leerling te vinden, gaat in vanaf het moment dat de school de aanmelding heeft ontvangen. Dat is doorgaans op de datum dat de ouders het aanmeldingsformulier hebben ingevuld. De school kan dit bijvoorbeeld in een ontvangstbevestiging aangeven. Vervolgens heeft de school 6 weken de tijd om een passende plek te vinden. Dit zijn gewone weken, geen schoolweken. Eventueel kan deze termijn met 4 weken worden verlengd.

2 Hoe stelt de school vast of extra ondersteuning nodig is?

De school schat op basis van de door de ouders aangeleverde informatie in of de leerling extra ondersteuning nodig heeft. Dit doet een school op basis van eigen ervaring en kennis van bijvoorbeeld welke ondersteuning de leraren op de school zelf kunnen bieden. De school maakt een inschatting op basis van de beschikbare informatie, ook als die beperkt is. Als de school vindt dat de informatie daar aanleiding voor geeft, kan de school onderzoeken of de leerling extra ondersteuning nodig heeft. Als er geen aanleiding is om verder onderzoek te doen, is dat niet nodig.

Om te onderzoeken of een leerling extra ondersteuning nodig heeft, gebruikt de school de informatie van de ouders, eventueel aangevuld met informatie van het kinderdagverblijf, de peuterspeelzaal of het onderwijskundig rapport van de voorgaande school voor primair onderwijs (bij aanmelding in het voortgezet onderwijs). Als het kind al op een school zit, vormt de informatie van die school ook een belangrijke bron voor de school waar het kind is aangemeld. Heeft de school onvoldoende informatie voor een goede beoordeling, dan kan de school extra informatie vragen aan de ouders. Wil de school dat een psycholoog of een orthopedagoog aanvullend onderzoek doet, dan moeten de ouders daar toestemming voor geven. Ook als de school informatie over de leerling bij andere instanties wil opvragen, moeten de ouders toestemming geven. Wanneer deze aanvullende informatie niet beschikbaar is of komt, moet de school werken met informatie die er wel is. Ook als de ouders aangeven dat ze geen informatie willen leveren, moet de school het onderzoek uitvoeren met de informatie die wel beschikbaar is.

De school kan de extra ondersteuning aan leerlingen op veel manieren vormgeven. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de mogelijkheden van de school, zet de school de extra ondersteuning in. De ondersteuning is er altijd op gericht om de leerling verder te helpen in zijn onderwijsontwikkeling.

3 Wanneer geldt de zorgplicht?

De zorgplicht gaat in als blijkt dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft om het onderwijs goed te kunnen doorlopen. Voordat de zorgplicht ingaat, moet zijn voldaan aan de aanmeldingsvoorwaarden (zie 1) en moet de school hebben vastgesteld dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft (zie 2).

De zorgplicht geldt juridisch gezien voor het bevoegd gezag: het schoolbestuur. In de praktijk vult de school waar de leerling is aangemeld de zorgplicht in.

4 Voorwaarden voor plaatsing op een andere reguliere school

Als een reguliere school constateert dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft en de school kan die ondersteuning zelf niet bieden, gaat de school in overleg met de ouders. In dat gesprek geeft de school aan of er een reguliere school is die wel een passend programma kan bieden en zo ja, welke school dit is. Dit kan een school binnen het eigen samenwerkingsverband zijn, maar dat is niet verplicht.

De school heeft hiermee nog niet aan de volledige zorgplicht voldaan. De school van aanmelding moet op basis van het gesprek met de ouders een voorstel doen voor plaatsing op een andere reguliere school of een school voor speciaal onderwijs. Deze school moet plek hebben en bereid zijn om de leerling toe te laten. Het is dan aan de ouders om hun kind vervolgens op die school in te schrijven. Pas op dat moment gaat de zorgplicht over naar de nieuwe school.

Zijn ouders het niet eens met het voorgestelde aanbod, dan kunnen zij bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de (eerste) school of de tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering om een oordeel vragen. Of ze kunnen besluiten om hun kind bij een andere school aan te melden. Deze nieuwe school krijgt dan de zorgplicht.

5 Wat is een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) en wat zijn voorwaarden?

Een voorwaarde voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs (sbo) of (voortgezet) speciaal onderwijs (v)so is dat het samenwerkingsverband daarmee instemt. In dat geval krijgt de leerling een toelaatbaarheidsverklaring. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat in de vorm van processen en criteria beschreven welke leerlingen in aanmerking komen voor plaatsing in het sbo en (v)so.

Om te beoordelen of een leerling een tlv krijgt, vraagt het samenwerkingsverband in elk geval advies aan deskundigen. Bij een positief besluit geeft het samenwerkingsverband een tlv af. Daarop staat het nummer van het samenwerkingsverband, van de toelaatbaarheidsverklaring, de start- en einddatum en het bekostigingsniveau (laag/midden/hoog). Verder gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school van aanmelding vraagt de tlv aan. Dit is dus niet de verantwoordelijkheid van de ouders. Voor het sbo is dit een school voor basisonderwijs of sbo-school. Voor een tlv voor het vso, is dit een school voor voortgezet onderwijs of een vso-school.
- De school en ouders kunnen bij het samenwerkingsverband bezwaar aantekenen tegen het besluit van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband moet zich dan door de bezwaaradviescommissie van het samenwerkingsverband laten adviseren.

Als het samenwerkingsverband geen tlv afgeeft, moet de school waar de leerling is aangemeld of geplaatst op zoek naar een andere passende plek voor de leerling. De zorgplicht blijft dan bij de aanmeldingsschool of de school waar de leerling al zit.

6 Verhuizen met een toelaatbaarheidsverklaring (tlv)

Bij de eerste inschrijving is het samenwerkingsverband van de woonplaats van de leerling verantwoordelijk voor het afgeven en betalen van de toelaatbaarheidsverklaring. Ook als de leerling verhuist. Na afloop van de termijn moet hetzelfde samenwerkingsverband indien nodig een nieuwe tlv afgeven. Wordt een leerling verwezen vanuit het regulier onderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs ((v)so), dan geeft het samenwerkingsverband van de verwijzende school de tlv af en betaalt voor plaatsing in het (v)so. Dit samenwerkingsverband beoordeelt ook of de leerling nog steeds in aanmerking komt voor een tlv. Ouders kunnen alleen bij dit samenwerkingsverband bezwaar maken tegen deze beslissing. Bij de overgang van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs is sprake van een eerste inschrijving. Het samenwerkingsverband van de nieuwe woonplaats van de leerling is dan aan zet.

Voorbeeld: een leerling verhuist van Zoetermeer naar Groningen en de tlv is nog geldig. De leerling kan dan direct worden ingeschreven bij een (v)so-school in Groningen. Zoetermeer blijft betalen. Na afloop van de termijn moet het samenwerkingsverband van Zoetermeer bepalen of plaatsing in het (v)so nog steeds aan de orde is en eventueel een nieuwe tlv afgeven. De ouders kunnen alleen bij dit samenwerkingsverband bezwaar maken.

7 Verhuizen met extra ondersteuning

Een leerling functioneert nu goed met extra ondersteuning in het regulier onderwijs. Hij verhuist naar een andere woonplaats en wil daar ook graag extra ondersteuning op een reguliere school ontvangen. De ouders melden de leerling dan aan op deze nieuwe school en de school schat op basis van de ontvangen informatie (bijvoorbeeld het ontwikkelingsperspectief van de oude school) in of de leerling ook op de nieuwe school extra ondersteuning nodig heeft. Maar het verschilt per school hoe die extra ondersteuning is ingericht. Het is mogelijk dat de nieuwe school op een andere manier extra ondersteuning biedt. Elke school maakt zelf opnieuw de inschatting of de leerling inderdaad extra ondersteuning nodig heeft en hoe de school dit het beste kan invullen.

8 Wat is het ontwikkelingsperspectief OP

De school stelt een ontwikkelingsperspectief op voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Hierin staat het verwachte uitstroomniveau van de leerling. Ook staat in het ontwikkelingsperspectief welke ondersteuning en begeleiding de leerling krijgt om dit uitstroomniveau te halen. De school voert op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het ontwikkelingsperspectief. Scholen in het voortgezet onderwijs betrekken ook de leerling zelf hierbij. Als de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, is dit zelfs verplicht.

9 Aanmelding bij een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so)

De aanmelding bij het (v)so gebeurt altijd schriftelijk. Nadat de leerling schriftelijk is aangemeld, kan de zorgplicht ingaan. Hiervoor moet wel zijn voldaan aan de onderstaande voorwaarden:

- Er is plaatsruimte op de school van aanmelding (de school is niet vol).
- Ouders respecteren de grondslag van de school.
- Voor speciaal basisonderwijs: aanmelden kan vanaf de leeftijd van 3 jaar.
- Voor voortgezet speciaal onderwijs: als de leerling wordt aangemeld voor het diplomagerichte uitstroomprofiel, moet de leerling voldoen aan het Inrichtingsbesluit. Dat wil zeggen dat er uitzicht moet zijn op het behalen van een diploma.
- Bij aanmelding op meerdere scholen moeten ouders doorgeven bij welke school hun kind nog meer is aangemeld. Dan is het aan de scholen of het samenwerkingsverband om aan te geven hoe ze hiermee omgaan:
 - Optie a: de scholen vragen, eventueel via het samenwerkingsverband, aan de ouders welke school hun voorkeur heeft. Deze school krijgt de zorgplicht als dat nodig is.
 - Optie b: centrale aanmelding via het samenwerkingsverband. De school die ouders als eerste voorkeur opgeven, heeft de zorgplicht als dat nodig is. Als ouders bij scholen van verschillende samenwerkingsverbanden aanmelden, kan na overleg met de ouders 1 school worden aangewezen de zorgplicht krijgt als dat nodig is.

De zorgplicht geldt ook als er voor een leerling (nog) geen toelaatbaarheidsverklaring (tlv) is afgegeven. De aanmeldingsschool moet voor deze leerling op zoek naar een andere passende plek.